

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce

Generální finanční ředitelství,
se sídlem Lazarská 15/7, Praha 1,

proti
žalovanému

Úřad pro ochranu osobních údajů,
se sídlem Pplk. Sochora 27, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřad pro ochranu osobních údajů, ze dne 8. 6. 2015, č. j. UOOU-02170/15-12,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Finanční úřad pro Jihomoravský kraj vydal dne 29. 8. 2013 výzvu k podání daňového přiznání, která byla nesprávně doručena do datové schránky jiného subjektu – jiné fyzické osoby, než adresátovi výzvy. Osoba, které byla výzva nesprávně doručena, podala stížnost ve věci chybného zpracování osobních údajů žalovanému.
2. Žalovaný zahájil kontrolu podle § 33 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění účinném v době vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon č. 101/2000 Sb.“). Oznámení o zahájení kontroly ze dne 21. 10. 2014, č. j. UOOU-08690/14-6, bylo adresováno: *Generálnímu finančnímu ředitelství, Finanční úřad pro Jihomoravský kraj, Územní pracoviště Brno IV.*
3. Dne 26. 1. 2015 žalovaný vydal protokol o kontrole č. j. UOOU-08690/14-13, v němž jako kontrolovanou osobu označil: *Generální finanční ředitelství, Finanční úřad pro Jihomoravský kraj, Územní pracoviště Brno IV.*
4. Dne 12. 3. 2015 pod č. j. UOOU-02170/15-3, vydal žalovaný příkaz, kterým uložil pokutu ve výši 7 000 Kč za porušení povinnosti stanovené v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., v důsledku kterého byl spáchán správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. h) téhož zákona. Pokuta byla uložena účastníku řízení: *Česká republika – Finanční úřad pro Jihomoravský kraj*, jako správci osobních údajů daňových poplatníků.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

5. Žalobce – Generální finanční ředitelství – podal dne 23. 3. 2015 proti vydanému příkazu odpor.
6. Na základě podaného odporu žalovaný oznámil dne 26. 3. 2015, že vydaný příkaz se v souladu s § 150 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) ruší, ve správním řízení se pokračuje a současně se účastník řízení vyrozumívá o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu. Jako účastník řízení byl označen *Česká republika – Finanční úřad pro Jihomoravský kraj*, kterému také bylo oznámení doručeno.
7. Rozhodnutím ze dne 15. 4. 2015, č. j. UOOU-02170/15-6, uložil žalovaný *Finančnímu úřadu pro Jihomoravský kraj* pokutu ve výši 7 000 Kč, za jednání spočívající v tom, že jako správce osobních údajů daňových poplatníků nepřijal taková opatření, aby opakovaně nedošlo k přiřazení nesprávné datové schránky daňovému subjektu a odeslání výzvy k podání daňového přiznání a vyrozumění o výši nedoplatků neoprávněné osobě. Rozhodnutí bylo Finančnímu úřadu pro Jihomoravský kraj také jako účastníku rozhodnutí doručeno.
8. Žalobce podal proti rozhodnutí rozklad s tím, že účastníkem řízení by měl být právě žalobce, neboť Finanční úřad pro Jihomoravský kraj není právnickou osobou. Žalovaný dále namítl, že jednání, které bylo předmětem správního řízení, není správním deliktem.
9. Rozhodnutím předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů (napadeným rozhodnutím) ze dne 8. 6. 2015, č. j. UOOU-02170/15-12, byl rozklad podaný žalobcem zamítnut jako nepřipustný.

Jak se podává z odůvodnění napadeného rozhodnutí, správce osobních údajů daňových poplatníků Finanční úřad pro Jihomoravský kraj nepřijal opatření, aby opakovaně nedošlo k přiřazení nesprávné datové schránky daňovému subjektu a odeslání výzvy k podání daňového přiznání a vyrozumění o výši nedoplatků. Proti rozhodnutí o uložení pokuty byl podán rozklad Generálním finančním ředitelstvím, které však, jak z rozhodnutí vyplývá, předseda úřadu pro ochranu osobních údajů nepokládal za účastníka řízení. Podle § 1 odst. 1 zákona č. 456/2011 Sb. o Finanční správě České republiky (dále jen „zákon č. 456/2011 Sb.“) je finanční správa České republiky soustavu správních orgánů pro výkon správy daní, přičemž podle § 1 odst. 2 uvedeného zákona, v němž jsou příslušné orgány vyjmenovány, mezi ně patří Generální finanční ředitelství, Odvolací finanční ředitelství a finanční úřady. Předmětné orgány jsou správními úřady a jsou organizačními složkami státu. Účastníkem řízení byla Česká republika Finanční úřad pro Jihomoravský kraj, rozklad, který byl podán Generálním finančním ředitelstvím, byl tedy podán nepřipustnou osobou a z tohoto důvodu byl zamítnut jako nepřipustný.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

10. Žalobce vytýká napadenému rozhodnutí nezákonnost s tím, že účastníkem správního řízení je žalobce tedy Generální finanční ředitelství, nikoliv Finanční úřad pro Jihomoravský kraj; podle § 45 zákona č. 101/2002 Sb. může být sankce udělena jen právnické osobě, kterou však Finanční úřad pro Jihomoravský kraj není. Ve smyslu zákona č. 456/2011 Sb., o finanční správě České republiky jde pouze o organizační složku státu. Finanční úřad není ani účetní jednotkou ve smyslu § 9 zákona o majetku České republiky, která by uloženou sankci mohla zaplatit, takovým subjektem je pouze Česká

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

republika Generální finanční ředitelství. Žalobce má za to, že i z § 1 odst. 4 zákona a finanční správě vyplývá, že účetní jednotkou je pouze Generální finanční ředitelství v žádném případě Finanční úřad; s odkazem na § 27 odst. 2 správního řádu žalobce dále uvedl, že z logiky správního trestání a příslušných ustanovení zákona o ochraně osobních údajů vyplývá, že sankcionovat za případná porušení povinností podle tohoto právního předpisu je možné pouze subjekty práva, nikoliv jeho organizační složky. Žalobce poukázal na to, že žalovaný v protokolu o kontrole označil jako kontrolovanou osobu Generální finanční ředitelství a uvedl je jako účastníka řízení také v rozhodnutí o uložení pokuty ze dne 15. 4. 2015. Rovněž podaný odpor přijal a na základě jeho podání pokračoval v řízení. Žalobce argumentoval rovněž principem ochrany práv účastníků nabytých v dobré víře ve smyslu § 2 odst. 3 správního řádu

11. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasil. Jak uvedl, správní řízení bylo vedeno s finančním úřadem nikoliv se žalobcem. Ve správním řízení bylo rozhodováno o odpovědnosti finančního úřadu jako účastníka řízení za správní delikt, tedy o jeho právech a povinnostech, o právech a povinnostech žalobce ve správním řízení rozhodováno nebylo, vydaným rozhodnutím nebyla žalobci zakládána, měněna, rušena či závazně určována jeho práva a povinnosti. Žalobu by z tohoto důvodů bylo namíste odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. c) s.ř.s., neboť byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou.
12. Jak žalovaný dále uvedl, o tom kdo je účastníkem řízení neměl pochybnosti. Ze zákona č. 219/2000 Sb., jednoznačně vyplývá, že jménem státu vystupuje v právních vztazích organizační složka to, zda je tato složka účetní jednotkou má význam z hlediska nakládání s majetkem státu, nikoliv s jeho vystupováním v právních vztazích. Žalovaný trval na tom, že Finanční úřad je organizační složkou státu, jako takový byl způsobilý být jménem České republiky účastníkem řízení o správním deliktu, za který jako správce osobních údajů nese odpovědnost

III.

Posouzení žaloby

13. Podle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., *pro účely tohoto zákona se rozumí správcem každý subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů, provádí zpracování a odpovídá za něj. Zpracováním osobních údajů může správce zmocnit nebo pověřit zpracovatele, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.*
14. Podle § 1 odst. 2 zákona č. 456/2011 Sb., *jako orgány Finanční správy České republiky (dále jen „orgány finanční správy“) se zřizují Generální finanční ředitelství, Odvolací finanční ředitelství a finanční úřady, které jsou správními úřady a organizačními složkami státu.*
15. Finanční správa České republiky je trojstupňová a skládá se z Generálního finančního ředitelství, Odvolacího finančního ředitelství a finančních úřadů. Pro uvedené orgány je zavedena legislativní zkratka "orgány finanční správy". V návaznosti na příslušná ustanovení zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, je stanoveno, že Generální finanční ředitelství, Odvolací finanční ředitelství a finanční úřady jsou organizačními složkami státu. Organizační složka státu není samostatnou právní osobou, a tedy ani právním subjektem, ale pouze subjektem (útvarem) organizačním. Tím však není dotčena její působnost nebo výkon předmětu činnosti podle zvláštních právních předpisů a její jednání v těchto případech je jednáním

státu. Organizační složka státu tedy vstupuje do právních vztahů jménem státu a na jeho účet a odpovědnost, jednáním organizační složky je přímo oprávněván a zavazován stát.

16. Jak je konstatováno v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2013, čj. 9 Aps 5/2012-56, „působnost zákona o ochraně osobních údajů je koncipována velmi široce a nevztahuje se pouze na fyzické a právnické osoby, které osobní údaje zpracovávají, ale zjednodušeně řečeno na všechny subjekty, které osobní údaje zpracovávají, včetně státních orgánů“. V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud zaujal stanovisko, že získáním konkrétního důkazního prostředku, který obsahuje osobní údaje fyzické osoby, a to v rámci zákonem stanovené působnosti správce daně, nedošlo ke shromáždění osobních údajů ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů, a založením takové listiny do daňového spisu nedochází ke zpracování osobních údajů ve smyslu uvedeného zákona. Skutečnost, že subjektem, který s osobními údaji v takovém případě nakládá je finanční úřad (konkrétně se jednalo o Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj), Nejvyšší správní soud nijak nezpochybnil.
17. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2004, č. j. 5 A 45/2001-65, „žalobce, který dle platné právní úpravy nebyl účastníkem správního řízení, nemá v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu žalobní legitimaci; nic na tom nemění skutečnost, že žalovaný s žalobcem po celou dobu rozkladového řízení jako s účastníkem správního řízení jednal [§ 65 odst. 1 a 2 s. ř. s., § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.]. Postavení účastníka řízení a z toho plynoucí soubor práv a povinností náleží jen tomu, koho za účastníka správního řízení považuje zákon, nikoliv správní orgán.“
18. Podle ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. je k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu aktivně legitimován ten, kdo byl, alespoň podle svého tvrzení, zkrácen na svých právech, a to buď přímo, nebo v důsledku porušení svých procesních práv úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti. Podle odst. 2 téhož ustanovení zákona může žalobu podat také účastník řízení před správním orgánem, který není legitimován podle odst. 1, pokud tvrdí, že byl postupem správního orgánu zkrácen na svých právech, která mu přísluší, a to takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí. Napadeným rozhodnutím nedošlo k založení, změně, zrušení ani závaznému určení práv nebo povinností žalobce (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žalobce také nebyl účastníkem správního řízení, které vydání napadeného rozhodnutí předcházelo (§ 65 odst. 2 s. ř. s.).
19. Podle § 46 odst. 1 písm. c) s.ř.s. *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže, návrh byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou.*
20. *Návrh na zahájení řízení lze odmítnout pouze tehdy, jestliže navrhovatel nesplnil podmínky návrhové (žalobní) legitimace nebo pokud mu zjevně (tj. prima facie) schází věcná legitimace. Nedostatek věcné legitimace je zjevný, pokud jej lze seznat již na základě obsahu návrhu na zahájení řízení a k němu přiložených listin, mezi nimi i návrhem napadeného správního aktu. V případě, že nedostatek věcné legitimace vyplynul až z obsahu správního spisu, eventuálně z provedeného dokazování, nejde o nedostatek zjevný, který by opodstatňoval odmítnutí návrhu (rozsudek NSS 4 As 50/2004-59). V takovém případě je třeba návrh věcně projednat s tím, že nedostatek věcné legitimace neumožňuje návrhu vyhovět, byť by v něm obsažené námitky byly důvodné, a je třeba návrh zamítnout (rozsudek NSS 8 As 46/2007-98). (viz KÜHN, Zdeněk, Tomáš KOCOUREK aj. Soudní řád správní: Komentář [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2019-12-9]. ASPI_ID KO150_2002CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X.)*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

21. Městský soud v Praze konstatuje, že již z obsahu podané žaloby a napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalobce nedisponuje věcnou legitimací ve sporu. Podmínka věcné legitimace navrhovatele je totiž splněna jen tehdy, jestliže je navrhovatel nositelem určitého práva a na tomto právu byl zásahem, proti němuž se navrhovatel domáhá ochrany, zkrácen. Věcná legitimace navrhovatele tedy není dána tehdy, jestliže zásahem, který je předmětem řízení, nebyl navrhovatel zkrácen na svých právech.

Žalobce nebyl účastníkem správního řízení, neboť podle zákona č. 101/2000 Sb., byl správcem osobních údajů daňových poplatníků, který se měl dopustit deliktu podle § 45 odst. 1 písm. h) uvedeného zákona Finanční úřad pro Jihomoravský kraj. Na této skutečnosti, která je patrná z právní úpravy, ničeho nemění skutečnost, že žalovaný jako správní orgán prvního stupně se žalobcem jednal a s žalobcem podaným odporem naložil jako s podáním, které ve věci podala k tomu oprávněná osoba. Jak konstatoval ve shora citovaném usnesení nejvyšší správní soud: Postavení účastníka řízení a z toho plynoucí soubor práv a povinností náleží jen tomu, koho za účastníka správního řízení považuje zákon, nikoliv správní orgán.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

22. Zjevný nedostatek věcné legitimace na straně žalobce vedl soud k odmítnutí podané žaloby ve smyslu citovaného § 46 odst. 1 písm. c) s.ř.s.
23. O nákladech řízení rozhodl městský soud v Praze v souladu s § 60 odst. 2 s.ř.s., podle kterého *žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.*

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Praha 12. prosince 2019

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.